

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenthaler & Emmerich Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 201.

Brașov, Vineri 12 (25) Septembrie.

1903.

Puterea e prea dulce...

De erî Ungaria are éráși un ministru-președinte. Din provisor ce era, însărcinat cu gestiunea afacerilor curente administrative, contele Khuen-Hedervary a fost numit de Majestatea Sa din nou ministru-președinte definitiv — adecă definitiv întru cât îi va succede a satisface însărcinării, ce a primit-o tot-odată de a forma noul ministeriu.

Fost'a vorba în cercurile politice maghiare câte-va zile de-arândul de multe eventualități, combinatu-s'au multe în tabăra din drépta și din stânga: că Majestatea Sa va face orî nu ceea și ceea spre a liniști opiniunea publică maghiară atât de „alarmată“ prin ordinul de ți de la Chlopy, că va merge éráși, orî că nu va mai merge multă vreme la Budapesta ș. a., dér socotéla ce a adus'o cu sine contele Khuen-Hedervary la Budapesta nu s'a prea potrivit cu aceea ce și-o făcuseră șovinistii de toate nuanțele, căci pentru clarificarea situației Majestatea Sa a ales o modalitate, ce nu se cuprindea în calculele lor. S'a pronunțat adecă monarhul în forma unui autograf adresat nou numitului ministru-președinte, și nu așa, cum îngâmfații obstructioniști ar fi dorit, ca să apară ca un fel de retractare a celor cuprinse în ordinul către armată, ci tocmai din contră ca o dojană directă îndreptată către dietă și Maghiari spuindu-le cu cuvinte mai blânde tot aceeași.

Scrisórea autografă prea înaltă către contele Khuen-Hedervary, al căreia cuprins l'am comunicat deja cetitorilor noștri și pe care o publicăm ađi din cuvânt în cuvânt, își are însemnătatea ei deosebită, căci întărește cele țișe în ordinul de ți de la Chlopy relativ la limba de comandă maghiară și apare ca o

enunțiațiune constituțională a capului statului, contrasemnată fiind de nou numitul ministru-president.

Incât pentru spiritul, care străbate scrisórea autografă, putem constata orecare deosebire de acela, care răsufliă din ordinul de ți către armată. Aici, unde e vorba de organizația și de unitatea armatei comune, monarhul accentuează marelé principiu al respectării individualității tuturor popórelor austro-ungare și al unirei forțelor pentru binele tuturor, al întregului, pe când în scrisórea autografă către Hedervary nu se face nici măcar cea mai mică alușiune la „popórele“ diferite din țările „sfintei coróne“, ci e vorba numai de „națiunea ungară.“

Vor țișe iscusii tălmăcitori ai constituției, că după lege există în Ungaria o „națiune politică“. Așa ar fi să fie ce-i drept „după lege“, dér în realitate nu e așa. Legea aceea nu se respectéază și ocărmuitorii Ungariei nu vor să recunóscă, că aceea pretinsă „națiune politică“ cuprinde în sine și popóre cu individualitate deosebită de individualitatea poporului maghiar dominant.

Vorbeam în numărul de erî al fóiei noastre de contrastele în viața de stat a Ungariei. Acestea n'au putut să fie mai viu înfățișate, decât prin ordinul dela Chlopy și prin ultima scrisóre autografă.

Incolo nu scim încă cum vor fi mulțumiți cu cea mai nouă enunțiațiune a corónei cei ce se cred exclusivii reprezentanți ai „națiunei“. Judecând după, scirile cele mai noué de ađi, am trebui să credem, că partidul liberal, care de 35 de ani a stat tot la masa cu plăcintele și nu se póte deda cu gândul să-o părăsésă, a început să se împrietenescă cu idea unei retrageri cinștite. Incât pentru opoșițiunea estremă va trebui să se împace și ea încet-încet cu

idea, că „același grănicer“ urgisit, pe care l'a fost atacat și insultat așa de mult, pare a fi predestinat să-o pună la reson.

Orî dóră independenștii cei gurativî să fie decisi a continua până la infinit atitudinea lor provocătoare?

Vor încerca póte să trecă prin cameră propunerea lor de a se demonstra prin'to adresă la tron, dér se vor mai cugeta și se vor mai sfătuî mult până a se hotări pentru o tactică prea provocătoare.

Intr'aceea se pare, că pentru moment „valorile furioșe naționale“ s'au cam potolit în partidul liberal, căci în conferența de aseră partidul, la propunerea lui Andrassy, a hotărît unanim să trecă la ordinea ții-le peste ordinul de ți dela Chlopy.

Strugurii se vede a fi cam acri, ér puterea e prea dulce, decât ca omul să se póta despărți ușor de ea!

Autograful prea înalt.

Fóia oficială din Budapesta publică în ediție extraordinară următorul autograf prea înalt adresat contelui Hedervary:

Iubile conte Khuen-Hedervary!

Inima mea părintescă se umple de adencă jale, vedénd stările regretabile, cari de luni de țișe au osîndit la stagnațiune viața politică în iubita mea Ungarie și acum împedecă aprópe chiar organismul statului în funcționarea sa.

Când, în anul 1867 s'au enumerat mijlócele apărării comune și unitare isvorite din sancțiunea pragmatică, în șul 11 al art. 12 de lege s'a stabilit, ca afacerile referitoare la conducerea și comanda unitară și organizațiunea internă a armatei comune sunt a se regula de către Mine și eu sunt decis, de a menține neatinse

drepturile, ce Mă privesc și a le lăsa intacte urmașilor Mei.

Dieta ungară, când a recunoscut acest drept al Meu, a vrut să se îngrijescă nu numai pentru caracterul de mare putere a monarchiei, ci și pentru puterea și siguranța propriei sale patrii și națiunii. Étă de ce nu m'aș poté învoi cu nisce măsurî, cari în ultimele lor rezultate conduc la slăbirea ambelor state ale monarchiei, ér moștenirea primită de la înaintașii Mei ar espune-o pericolului disolușiei, și tocmai de aceea nu m'aș poté învoi cu acordarea ucelor postulate, cari țintesc la o asemenea reformare a unor institușii atât de încercate și care nu numai că nu coróspunde intereselor iubitei Mele Ungarii, dér în ultima analisă ar poté primejdui și integritatea țiilor sfintei Mele coróne.

Pe de altă parte nu mă pot eschiva tață cu măsurile isvorite din puterea Mea regală în cercul armatei comune, referitor la cari guvernele mele în timpul din urmă au făcut enunțiațiuni în dietă și cari împreună cu punctele indicate de Mine alcătușesc acel cadru, în interiorul căruia cred de acceptabile asemenea dispoșiții.

Națiunea Mea ungară a făcut de la pact încóce progrese uriașe. Cu satisfacție am luat act de aceea desvoltare imbucurătoare, ca despre o nouă dovadă pentru înțelepciunea acelei opere, pe care a creat'o încrederea reciprocă între corónă și națiune.

Provedința divină a ferit viața noastră constituțională necontentit de sguđuirî serioșe, și numai sobrietațea națiunei, care cumpănesce toate interesele mari ale sale, póte să ne scutésă și în viitor de încercări.

De aceea este datoria mea, a avertisa națiunea, că Eu și acuma mă țin de pact. Convingerea mea este,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Parastasul.

De Anton Cehov.

In biserica zidită în onórea Maicii Domnului de Odigitriew, și care se află în comuna Werchnije Saprudy, se sfirșise tocmai slujba. Ómenii se ingrămădiu spre eșire.

Numai băcanul Andreiș Andreici, unul din cei mai bătrâni locuitori din sat și epítrop, stă pironit locului, răzimat de-o strană. Se vede, că așteptă ceva. Fața lui grasă, rasă, nu tocmai netedă, căci Andreiș este zăcut de vėrsat, oglińdezá as-tăđi două sentimente opuse: Umilintă și împăcare cu sórtea și o îngâmfare fără margini față cu ómenii cei-lalți, cari treceau pe dinaintea lui, eșind din biserică. Andreiș este îmbrăcat de Duminecă. Palton de postav cu bumbi galbeni de os, pantalonii albaștri, nebăgați în cisme și nisce galoși mari, cum obicínuesc a purta ómenii serioși, gravî și cu convingeri religioșe.

Ochii lui tulburî, trândavî sunt așin-

tiți la iconostas. Se uită la figurile de mult cunoscuté ale sfinților, la elisiarhul Mateiș, care își umflă obrazii și suflă lumínăriile, la tetrapodele cu icóne, la covorul vechiș și picurat cu céră, la diacónul Lapuchov, care iese grăbit din altar și aduce epítropului o prescură... Tóte acestea le-a vėđut el de nenumérate orî și le cunóște tot așa de bine, ca și buzunarele sale. — Ceva deosebit și nu de tóte țiișele este un singur lucru: anume, că în ușa dinspre nord a altarului stă părintele Grigore, care nu desbrăcase încă felonul și tot mereu își încrunță sprințele sale stofóse.

„Dumneđu se-și dea sănătate, dér óre cui face părintele mereu semne?“ gânda băcanul. „Uite, uite, că amenință și cu degetul și dá și din picior, — Dómne sfinte! Ciudat lucru, maică Precestă! Óre cu cine are de-a face?“

Andreiș Andreici se uită împrejur și vede, că biserica e golă. Numai la ușa mai stau vr'o țece persóne, dér acelea sunt cu spatele către altar.

„Ia vinó, decă te chem! Ce stai acolo, ca înlemnit?“ se aude glasul iritat al părintelui Grigore. „Pe tine te chem!“

Băcanul se uită la fața roșie, mănóșă a popii și d'abia acuma observă, că înoruntarea sprincenelor și amenințările cu degetul îi erau lui adresate. El se cutremurá și părăsind strana se apropie de altar tırindu-și galoșii pe pardosélă.

„Andreiș Andreici, tu ai dat țidula asta, pe care stă scris să se pomenescă la eșirea cu darurile numele repausatei Maria?“ întrebă preotul uitându-se mánios la băcan.

„Eu.“

„Așa-dér tu ai scris asta? Tu?“

Și popa Grigore îi ține țidula înaintea ochilor. Ér pe țidulă, care fusese dată împreună cu ó prescură, sta scris cu slove mari și strimbe:

„Pentru odihna sufletului róbei lui Dumneđu Maria, cocotă.“

„Așa este... Eu am scris...“ răspunse băcanul.

„Și cum te-ai încumetat, să scrii așa ceva?“ întrebă popa cu glas răgușit și apăsând cuvintele.

Băcanul se uită la popa cu mirare și spaimă: In viața lui popa Grigore n'a vorbit așa aspru cu un fruntaș al comunei! Améndoi tăcură o minută și se uitau

unul în ochii celui-lalt. Mirarea băcanului e așa de mare, încât fața lui grasă se întinde în lățime ca aluatul scăpat din covată.

„Cum te-ai încumetat să scrii așa ceva?“ repetă popa.

„Cum?“ răspunse Andreiș prelungind cuvântul.

„Dér nu mă pricepi?“ șoptea popa Grigore dându-se doi pași înderét și bėtând din palme. „Ce ai pe umerișții? Cap orî hostan? Tu dai o țidulă pentru sfântul altar și scrii pe ea un cuvânt, care nici pe uliță nu se cuvine a-l roști. Ce-ți sgăesci ochii? Orî nu scii ce însemnézá cuvântul acesta?“

„Sfinția Ta vorbești de cuvântul „cocotă“?... întrebă băcanul înroșindu-se și clipind din ochi. „Dér bunul Dumneđu, în milostenia sa cea mare... a iertat păcatele acelei cocote... și i-a pregătit locul... ér cum trebuie să înțelegem noi acest cuvânt, vedem din viața sfintei Maria din Egipt — mă rog de iertare...“

Băcanul vré să mai învóce și un alt argument pentru justificarea sa, rostul vorbeii însă i-se i-se încurcă și își șterge buzele cu máneca.

că spiritul, care a creat această operă, trăiește și azi în vechea lui vigore.

Am încredere în înțelepciunea d-voastră, că veți lumina Ungaria, atât de scumpă inimii Mele, și reprezentanța ei legală asupra intențiilor mele părintesci și o veți scotea din situația de azi, care pentru țară și pentru monarhie este atât de primejdiosă.

În așteptarea acesta m'am decis a Vă însărcina pe D-voastră cu constituirea noului ministeriu, despre ceea ce Vă înștiințez prin autograful alăturat.

Viena, 22 Septembrie 1903.

Francisc Iosif m. p.

Conte Carol Khuen-Hedervary.

Prin un al doilea autograf Monarhul însărcinează pe contele Khuen-Hedervary cu constituirea noului ministeriu.

Congres național bisericesc. I. P. S. Sa metropolitul Ioan Mețianu, prin circularul său Nr. 341 din 5 (18) Septembrie convocă congresul ordinar național bisericesc al provinciei metropolitane ortodoxe române, pe ziua de 1 (14) Octombrie, Mercuri, la orele 9 a. m. la biserica parohială din suburbiul Iosefin-Sibiu.

„Reichsrath”-ul austriac s'a deschis ieri, Miercuri. Deputatul *Kathreiner*, unul din conducătorii germani, s'a ocupat cu *crisa din Ungaria*. El a dat expresie așteptării, că miniștrii austriaci sunt dator să validată influența lor legală în cestiunile militare, față cu care s'a dobândit acum și o decizie prea înaltă.

Ordinul de ți și Austriacii. În ședința de Marți a dietei provinciale a Austriei inferioare, partidul creștin-social a prezentat o moțiune, care s'a votat unanim. În moțiune guvernul este invitat să exprime omagiile dietei către Majestatea Sa pentru ordinul de ți către armată. Mareșalul provincial a ținut apoi un avântat discurs în care a preamărit fapta Majestății Sale, care a liniștit spiritele iritate, tocmai așa cum Domnul cerului și al pământului numai c'un cuvânt liniștesc valurile mării.

În dieta Carnioliei mareșalul provincial s'a ocupat în discursul de deschidere și cu situația din Ungaria. A apelat la toate popoarele Austriei să fie una în fața năvălitorilor de preponderanță maghiare, care cercă să sgdue unitatea armatei. În fine s'a primit unanim moțiunea, ca dieta să dea expresie bucuriei sale patriotice pentru ordinul de ți către armată, în care Maj. Sa a spus cuvântul salvator, care umple de bucurie pe toți.

„Va să dăca așa talmăcești tu cuvântul?” strigă popa Grigore — împreunăndu-și mâinile. „Dumneșu i-a iertat pe catele — mă înțelegi? — i-le-a iertat, er tu o osândesc și o batjocuresc cu un cuvânt atât de necuviincos și încă pe cine? Pe repausata ta fiică! Un asemenea păcat nu se mai află nici în sfânta scriptură, nici în scrierile profane! Iți spun: nu trebuie să restălmăcesci frate! Dăca Dumneșu ți-at dat minte și nu știi să o întrebunțezi, atunci mai bine să nici nu te gândesci, și să tac!”

„Dér, să mă ierți părinte. Ea a fost o... teatralistă! dăca Andrei Andreici cu mutră uitată.

„Fie și teatralistă! Și ori ce ar fi fost, după moarte se îi uși totul și se nu scrii pe țidulă asemenea vorbe!”

„Așa e! Ai dreptate, părinte!”

„Ar trebui să țese dea un canon de ispășire”, strigă diaconul din altar, privind cu dispreț la băcan „atunci țese ar veni la loc mințile! Fiica ta a fost artistă mare. Când a murit, au scris și jurnalele despre ea... filosofule, ce ești!”

(Va urma).

Mobilisările Bulgariei și Turciei.

„Lokalanzeiger” din Berlin primește din Constantinopol următoarea scire importantă:

— Se confirmă oficial scirea, că *Bulgaria a mobilizat trei-deci de batalione. Turcia la rândul ei mobilizază toate batalionele de rediți ce-i stau la dispoziție. Isbucnirea războiului turco-bulgar se consideră aici ca inevitabilă.* Un bărbat de stat ture a declarat, că numai războiul poate face sfârșit stărilor actuale însuportabile.

Vreau să maghiarizeze dinastia?

„*Budapesti Hirnap*” de la 23 Septembrie publică un articol intitulat „Dinastia și armata” pe care și-l încheie așa:

— „N'avem lege despre maghiarizarea dinastiei, nu putem deci să dispunem asupra ei. Avem însă lege despre armată maghiară și vrem să dispunem asupra ei. Prin această *vrem să schimbăm raportul dintre dinastie și armată.* Nu mai vrem să ne germanizeze armata maghiară, numai pentru-că dinastia e germană. De sigur că *dinastia se va maghiariza, îndata-țe armata va fi maghiară nu numai în conștiința ei, ci și în limbă.*”

Magna petis...

Crisa.

Misiunea lui Hedervary.

S'a întâmplat, în cele din urmă, o decizie. Contele *Khuen-Hedervary* s'a reîntors Marți seara la Budapesta. A venit ca *autorizat de Majestatea Sa cu constituirea unui nou cabinet.* Coroana l'a designat, deci, din nou ca ministru president.

Conferența partidului liberal.

Ieri Mercuri înainte de amiazi s'a ținut conferența partidului liberal guvernamental. *Khuen-Hedervary* a cetit *autograful* prea înalt ce-l publicăm mai sus, apoi a anunțat, că Monarhul ca șef suprem al armatei nu poate voi vătămarea „națiunii”, și că l'a atins dureros interpretarea, ce i-s'a dat în Ungaria ordinului de ți către armată dat la 16 Sept. în Chlopy. A mai spus Hedervary, că în armată se vor crea stipendii numeroase pentru Ungaria, că în instrucția militară se va validata și limba maghiară, mare parte din obiecte predându-se și în această limbă. În fine a declarat, că constituirea noului cabinet n'are să fie definitivă, și cabinetul va avea caracter transitoriu, pe cât timp va dura descurcătura.

După-țe contele *Apponyi* a declarat, că nu se poate ca partidul să iee hotărâre pe baza unei simple cetiri a rescriptului prea înalt, conferența s'a închis.

Sera la 6 s'a continuat conferența. Contele *Iuliu Andrassy* a prezentat un proiect de rezoluție în care se spune, că sentimentul constituțional al domnitorului esclude posibilitatea, ca ordinul de ți din Chlopy să fie vătămător pentru nația și constituția ungară, er cuvântul din urmă al monarhului împrașcie în privința acesta ori-țe îndoială. Propune deci, ca *partidul să trecă la ordinea zilei peste ordinul din Chlopy.* Propunerea a fost primită unanim.

Vestea acesta i-a mâhnit mult pe kossuthiști. Ei au decis îndată, ca în ședința de azi a camerei să ia poziție pentru o *adresă către tron.* Ei vor cere deschiderea discuțiunii asupra ordinului de ți către armată.

Partidul popular a primit de al seșu punctul de vedere al partidului liberal.

Părerea presei.

Intręga pressă maghiară se ocupă cu autograful prea înalt. Diarele convin în părerea, că e plin de greșeli în ce privește dreptul public.

Pressa vieneză publică autograful în ediții separate. Părerea ei este, că ceea-țe se spune în autograf este o repetiție mai atenuată a celor ce s'au spus în ordinul din Chlopy.

Koerber și Hedervary.

Am amintit ieri de marile contraverse dintre *Koerber* și *Hedervary* în ce privește

declarațiunea cu care *Hedervary*, s'a reîntors la Budapesta. Cinci zile s'a debătut asupra acestei declarațiuni și în acest timp atât *Hedervary*, cât și *Koerber* nu mai puțin decât de opt ori au fost primiți la palat. Ei între ei n'au vrut să discute și a trebuit să se ia refugiu la expedientul, ca Majestatea Sa să-i primescă și să-i asculte alternativ.

Că cine a eșit biruitoare din lupta acesta, nu se știe. Amândoi își revendică lauri victoriei. *Koerber* intru cât i-a succes să mijlocescă schimbări suficiente pentru a nu suferi punctul de vedere austriac, er *Hedervary* intru cât, după a lui părere, declarația sa va mulțumi cel puțin pe partidul liberal.

Maj. Sa nu poate să cedeze.

Hedervary a voit un *manifest*, coróna însă *a refuzat*, căci în ce privește limba de comandă nu poate ceda în nici un chip. Pe Maj. Sa l'a indispus foarte mult postulatele militare maghiare și a spus lui *Hedervary* cauzele pentru care nu poate ceda. Dăca ar împlini pretenșiunile maghiare, Austriacii n'ar mai suporta cheltuelile unei armate maghiare ei ar pretinde urcarea cvotei, la ceea-țe Maghiarii ar răspunde cu ridicarea barierelor vamale, lucru care ar întorțe toate cu fundu-n sus. Apoi monarhia ne mai având o armată unitară, care să asigure poziția de mare putere a monarhiei, marile puteri n'ar mai pune preț pe alianțele ei actuale, ci și-ar căuta alt aliat în locu-i. Din cauzele acestea datoria Monarhului este menținerea unității armatei.

— Cu acesta datoare eu Europei, aliaților mei și Austriei! să fi ȃis Maj. Sa.

Declarațiunile contelui Bülow.

Am amintit ieri, că cancelarul imperiului german, cu privilegiul prezentării sale la Viena (intrevederea lui *Wilhelm II* cu împăratul *Francisc Iosif*) a spus unui corespondent al ziarului „*Neues Wiener Tagblatt*” vederile Germaniei în cestiunea balcanică.

În politica sa orientală — a declarat contele *Bülow* — Germania nu urmăresce scopuri anumite său personale. Pentru dēnsa cestiunea macedonēă are un interes secundar, cu atât mai mult că sunt alte puteri mult mai de aproape interesate în întorsătura, pe care eventual ar lua-o starea de lucruri din această parte a Europei.

Noi, a adăugat cancelarul, voim pacea. În această privință ne însușim vederile celorlalte cabinete.

Și, ca să scōtă mai în relief această atitudine a Germaniei, cancelarul a stăruit asupra eficacității acordului austro-rus, declarând că guvernul din Berlin, întotdēuna a sprijinit sforțările celor două puteri întru pacificarea Macedoniei. Germania, a subliniat dēnsul, are deplină încredere în acțiunea și procedurile comune ale Austro-Ungariei și Rusiei.

Contele *Bülow* a ținut să spulbere insinuările presei englezesce despre o politică ocultă a Germaniei în cestiunea Orientului, într'un sens favorabil Turciei.

Nu — a afirmat cancelarul — Germania nu se gāndesce să încuragieze pe Turcia d'a se rēsvrăti contra politicii europene și mai cu sēmă contra politicii austro-ruse.

Ca o dovadă mai mult de lealitatea declarațiunilor sale, contele *Bülow* a ținut să aducă omagii sforțărilor cumpănite ale Austriei și Rusiei, în ce privește în special reformele pentru Macedonia.

Pentru moment nu se poate realiza mai mult, decât au propus cele două puteri.

Problema macedonēă nu e de ieri de alaltăieri, prea mari sunt dificultățile realizării unei soluțiuni cu caracter mai general, trebuie să ne mulțumim cu puțin.

În sfișit cancelarul a atins și cestiunea de actualitate: eventualitatea izbucnirii ostilităților între Turcia și Bulgaria.

Asupra pericolului de război bulgaro-turc, speră că energicele proteste ale puterilor și convingerea că nici unul din-

tre cei doi belligerantii nu va avea nimic de câștigat dintr'un conflict, vor împiedeca esploziunea. În tot cazul *puterile se vor sili să localizeze focul.*

SCIRILE DILEI.

— 11 Septembrie v.

Visitațiune canonică. I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Mețianu însoțit de-o numărōsă suită a plecat Vineri în ziua de 18 Septembrie st. n. în părțile Reghinului spre a face visitațiune canonică și a sēvirși actul sfișterii bisericelor din *Cueșdiu Toplița-română* și *Idicel*. Drumul I. P. S. Sale a fost, după-cum scrie „T. R.” un adevērat drum triumfal. Vagonul în care era I. P. S. Sa a fost împodobit cu flori și verdēță. La toate gările se afla mulțime de popor, venită din munți, ca să salute pe Arhipăstor. În Reghin a fost întâmpinat de autoritățile politice de cler și popor. Protopresbiterul *G. Șagău* a rostit un discurs de bineventare. Un convoi de 50 trāsuri a însoțit pe I. P. S. Sa până la casele d-lui *Dr. I. Popescu*, unde s'a servit prānșul. — Duminecă s'a făcut sfișterea în *Cueșdiu*. Ōmenii veniri din depărtări de cāte 20 chm. După actul sfișterii metropolitul rosti o cuvēntare plină de învēțături frumoșe. De aici I. P. S. Sa a plecat spre *Toplița* unde a fost întâmpinat cu ovațiuni de cātră mulțimea adunată fără deosebire de naționalitate și confesiune. Lună a avut loc sfișterea bisericei din *Toplița*, care biserică este o adevērată podōbă. Marți s'au vizitat comunele, er Miercuri avu loc sfișterea bisericei din *Idicel-pădure*. Mitropolitul a rostit pretutindenea cuvintări. În adevēr este de admirat tenacitatea și zelul apostolic, cu care I. P. S. Sa, la adâncile sale bētrānețe nu pregetă a se presenta în mijlocul credincioșilor sēi și a-i întări prin cuvintări, făcēnd călătorii de sute de chm. prin munți, unde nici nu se pomenesce de cale ferată.

† **Viorica Mihali.** Din Deșiu primim următoarea tristă scire telegrafică: *Viorica Mihali* n. Vaida, soția d-lui avocat *Dr. Teod. Mihali*, a încetat din viață azi în 24 Septembrie. Inmormēntarea se va face Sāmbătă, în care ȃi rămāșițele mortuare vor fi transportate din Deșiu la *Chizeni*. — *Viorica Mihali* era cunoscută și stimată în cercuri largi romānesce ca o damă de o rară nobleță a inimii și ca Romāncă verde. Adresām nemāngāiatului soț și întregii familii a rēposatei adēncele nōstre condolente!

Serbările de la Călugăreni. Duminecă a fost la Călugăreni (Vlașca), o mare serbare națională în amintirea bătăliei lui *Mihai Vitezu* cu Turcii, care s'a dat acolo. La orele 9 și jumătate dimineața, au sosit d-l ministru al instrucției, *Haret*, inspectorul școlar *Halița*, *Adamescu* secretar general, *Girboviceanu*, directorul casei bisericice, *M. Popescu* directorul casei școlilor, *Grigorie Tocilescu* profesor universitar și o delegație din jud. *Neamțu*. La 12 ore, au sosit din *Giurgiu* elevii școlii comerciale, ai gimnasiului „*Ioan Maiorescu*” și delegații din partea școlilor primare împreună cu toți profesorii și instituțiilor. La 10 ore jum. s'a oficiat un Te-deum de cātră preoții din comunele din împrejurimi într'un pavilion aranjat într'adins, chiar pe locul unde s'a dat bătălia. După acesta au început cuvēntările. Cel dintăiul a vorbit d-l prefect *Ion Ghica*, apoi d-l *N. Droc Barcian*, directorul gimnasiului d'aci, deputatul *Ienea*, din delegația jud. *Neamțu*, *Gr. Tocilescu*, și apoi a răspuns d-l ministru. S'a intonat imnul regal de cātră elevii gimnasiului, sub conducerea maestrului *Cerniceru*; corul învēțătorilor a intonat diferite bucăți sub conducerea d-lui *Vasilie Nicolescu*. După acesta, d-l ministru s'a retras în casele d-lui general *Vartiade*, unde s'a servit dejunul. La orele 3 d-l ministru se întōrse pe câmpie, la pavilion, unde a asistat la defilarea tuturor școlilor primare urbane și rurale, a gimnasiului și a școlii comerciale. După defilare, ministrul porni cu

automobilul la București. Au asistat la serbare peste 5000 de persoane din București, din împrejurimi și din Giurgiu. La 6 ore frumoasa serbare era terminată.

Judecatori militari în Brașov. Din Sibiu au sosit ieri la Brașov mai mulți auditori militari pentru-ca să țină investigație în afacerea demonstrației militare, ce s'a întâmplat aici Duminecă și Luni.

Locașul Carmen Sylvei în Sinaia. Sub titlul acesta în ziarul „Ellenzék” din Clușii un domn, care iscălesce cu numele *Veszpremi Lajos* publică o descriere a Sinaiei, a castelului Peleş, a mănăstirii etc. Articolul este plin de elogi la adresa orașului românesc de vilegiatură, răsărit în timp de două decenii ca prin farmec a pôlele munților carpațini. Păcat, că diaștii maghiari chiar și cei din Ardeal, în disprețul lor suveran pentru tot ce-i străin, nu-și dau puțină ostentă a învăța ortografia românească. Cele câte-va cuvinte românești din acest articol se prezintă într'o ortografie execrabilă. Un lucru însă la surprins pe d-l Veszpremi, și surprinderii sale îi dă expresiune prin următoarele cuvinte:

„Nu mi-a scăpat din vedere nici aceea, că inteligența română așa dîcînd din adins nu vré să arate, că e română. Poți să stai printre ei, cât vréi, nu auzi nici o jumătate de cuvînt românesc din gura lor. Aceasta m'a uimit cu atât mai mult, cu cât România stat, care este organizat pe base naționale”.

Timbre noue. Ministrul de finanțe a scos din circulație timbrele ce se vindeau de la 1898 încôce. Din 1 Octomvrie a. c. oficiul de dare va da vîndătorilor timbre noue. Timbrele ce sunt acum în circulație se pot vinde numai până la 31 Octomvrie, ér din 1 Noemvrie 1904 nu mai au valôre și se vor vinde esclusiv numai timbre noue.

Recruți voluntari. La comanda de întregire din Sibiu — serie „S. D. T.” — s'au prezentat de bună voie și au fost înrolați până în 22 Septemvrie: 31 Nemți, 11 Români, 2 Maghiari și 1 jidov. Total: 45. Presentările voluntare se fac mereu.

O palmă „oferită” prin scrisore. Un ziar maghiar din Pojun scrie, că în ziua, când s'a lansat ordinul de ȳi al Maestății Sale, căpitanul c. și r. de vîntători Leopold Stuhly din acel oraș s'ar fi expectorat cam în modul următor asupra Ungurilor:

De șese ani petrec aici în țera porcilor, unde toți ômenii au certificat de maturitate din bădărănie. O grămadă de renegați, întovărășiți cu o cîtă de jidani. Incurînd vom face ordine între acești ticăloși, cari abuzéză de libertate etc.

Auînd *Bonis* Sándor de Tolcsva despre cuvintele căpitanului, s'a grăbit a-i aduce la cunoștință printr'o scrisore, că regretă, că nu s'a aflat nimeni în Pojun, să-i cârpescă căpitanului o palmă imediat după rostirea acelor cuvinte. De aceea vine el acum din Mișcolț și îi oferă în scris o palmă strașnică.

Congres studentesc. Duminecă și Luni s'a ținut în Ploesci al 23-lea congres studentesc organizat de „Asociațiunea generală a studenților universitari români”. Din Iași veniseră cam 100, din București mai mulți. Președinte al congresului a fost proclamat d-l Luca Elefterescu, care a salutat pe studenți în numele Ligei. Congresul a protestat în contra eliminării câtorva studenți din școalele superioare. S'a vorbit despre atrocitățile suferite de Români din Macedonia, despre propaganda catolică în România, despre cestiunea națională și în fine s'a votat o moțiune în care desaproabă eliminarea celor 7 studenți bucureșteni, declarînd că se solidarizéză cu aceștia și hotărăsesc muncă continuă fie prin broșuri, conferențe séu întruniri publice, pentru înalțarea morală și materială a tuturor Românilor.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” s'a constituit în ședința ținută la 31 August v. a. c. sub presiul Preacuvioșiei Sale domnului director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca în modul ur-

mător: Președinte Dr. Petru Șpan prof. sen. Vicepreședinte Ilie *Beleuță* cleric cl. III. Arhivar Ștefan *Mircan* cl. c. III. Redactor al fôiei „Musa” Miron *Moldovenescu* cl. c. III. Cassar Vasiliu *Debu*, cl. c. II. Bibliotecar Onisifor *Ghibu*, cl. c. II. Notar Valeriu *Literat* cl. c. I. Controlor Eugeniu *Munteanu* cl. c. I. Econom Ioan *Roman* ped. c. III. Vicebibliotecar Adam *Popovič* ped. c. I. Membrii *comisiunei literare*: Ioan *Neagoie* cleric c. III. Aureliu *Oancea* cl. c. III. Zacharie *Manu* cl. c. II. Pompeiu *Morușca* cl. c. II. Ioan *Duma* cl. c. I. Emilian *Stoica* cl. c. I. Ioan *Fodor* ped. c. III. Emil *Tunislav* ped. c. III. Victor *Dejenariu* ped. c. II.

Medalie comemorativă. Cu ocazia botezului micului principe Nicolae se va bate o medalie comemorativă, în mărime de 10 cm. în diametru și care va reprezenta pe o față: În mijloc, pe principe, asupra căruia un ânger varsă dintr'un corn darurile ceresci. La drépta lui, vor fi Suveranii, ér la stînga principii moștenitori. Pe cealaltă față a medaliei se va înscrie numele principelui, data botezului, numele nașului, al părinților și anul de domnie al regelui Carol. Schița acestei medalii a fost supusă aprobărei M. S. Regelui.

Deces. Ioan *Cimponeriu* paroch gr. or. român în Roșia și asesorul scaunului protopopesc din M. Radna, a repausat în ziua de 22 Septemvrie n. în etate de 79 ani, în al 57-lea an al preoției. Inmormântarea se face astăzi Joi în 24 Septemvrie în cimiterul din deal din Lipova. Il jălesc fiil: Petru, Iosif și Ioan, toți trei preoți, împreună cu familiile lor.

Patriarhul ecumenic din Constantinopol a remis Porței un lung memoriu de atrocitățile bandelor bulgare, în Macedonia. Ioachim III stăruie asupra agitației seditioase a clerului de sub autoritatea Exarcului bulgar, și conhide că un remediu eficace ar fi numai în retragerea recunoșterei, acordată bisericeii separatiste bulgare. Memoriul termină protestând contra pretențiunilor nejustificate ale Bulgarilor de a avea o hegemonie în Macedonia, când în realitate elementul grecesc forméză 43 la sută din populațiunea împestrițată a acestei provincii.

Inteligența română din Cergăul-mare și jur invită la petrecerea, ce o va aranja din incidentul adunării cercuale a despărțimentului Blaș al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român”, în sala școlei gr. cat. din loc Duminecă în 27 Septemvrie st. n. a. c. Inceputul la 6 ore séra. Venitul curat este destinat 1/2 în favorul școlei gr. cat. din loc și 1/2 în favorul cassei despărțimentului. Ofertele și contribuiriile peste taxă se vor primi cu mulțămită și se vor publica pe cale diaristică. Prețul de intrare de persoană 1 cor., de familie de 3 persoane 2 cor., mai mare 3 cor.

Nona postă siberiană. Ziarul oficial german „Reichsanzeiger” publică, că pe ziua de 1 Octomvrie se deschide circulația internațională postală în Siberia. De patru ori pe săptămână va circula trenul prin Siberia la Peking și odată pe săptămână la Shanghai și Japonia. Din Berlin până la Peking, drumul ține 20—22 zile, ér până în Shanghai și Nagasaki 22—28 zile.

Pêrul cărunt. Ziarului „World” i-se scrie din Richmond, că medicul Dr. Hawley a reușit prin experimentele făcute cu rașele Röntgen a reda pêrului cărunt coloră originală.

Rectificare. Scirea publicată în numărul de Duminecă despre incendiul mare ce ar fi fost în comuna Țințari, se reduce, după cum suntem informați ulterior, la arderea a trei șuri pline cu bucate și cu fên. Paguba totuși se urcă aproximativ la 3000 cor.

O fetiță din o familie bună (în etate până la 12 ani), se primesce în cuartir la o familie germană, unde pentru un preț moderat are întreținerea întregă și pôte învăța și lucrul manual. Familia constă

din 4 persoane. Informațiuni se pot lua în strada Orfanilor Nr. 5 la drépta parter cătră stradă.

Memoriul Crușovenilor.

Notabili Aromâni din Crușova, cari au scăpat cu viață, întrunindu-se într'o consfătuire intimă, au redactat un memoriu, în care se descrie cu deamănuntul tôte cele petrecute în orașul lor din ziua de 20 Iulie și până în ziua de 5 August.

În prima parte acest memoriu arată cum fruntași Aromâni din Crușova preveduseră pericolul și prin petițiuni, ba chiar prin comisiuni speciale ceruseră guvernatorului din Bitolia, ca să le trimetă armată. Apoi arată cum guvernatorul vialaelului Monastir n'a voit să ia în considerație cererea lor și cum în nóptea de 20 Iulie revoluționarii au pîtruns în oraș, omorînd pe cei câți-va funcționari turci, cari se găseau acolo și și pe cei 70 de soldați, însărcinați cu paza orașului. Apoi memoriul arată cum familiile funcționarilor turci au fost cruțate și cum li-s'au dat foc autorităților. Populațiunea creștină, ȳice sus ȳisul memoriu, n'a fost maltrată de revoluționari. S'a cerut numai 100 de lire contribuțiune pentru nevoile bandelor.

Trecînd la a doua parte, memoriul descrie tôte barbariile și crușimile făcute de bașibuzuci și soldații turci, cari au profanat și distrus totul. Memoriul arată cum bașibuzucii și armata, pentru a-și satisface poftel și lăcomia, au maltrat populațiunea în așa grad, încât chiar astăzi se găsec o mulțime de femei și fete cu urechile, cu mâinile și cu degetele tăiate, ca să le potă scôte cerceii, brătările și inelele. Apoi arată cum au fost omorîți toți părinții, cari au voit ca să-și scape copilele. Numărul edificiilor incendiate de bașibuzuci este de 560 case și 240 prăvălii cu magazinuri și biserica Sf. Nicolae. Din tótă piața n'au rămas nearese decât patru magazinuri, și anume: vechia magazie a fraților Necșu, magazinul lui Secula, lui Ghinali și magazinul lui George Danco, dér și ele au fost jefuite.

Pe lângă acestea au mai fost jefuite alte 800 de case, adevă în total numărul caselor și prăvăliilor arse și jefuite este de 1600.

Trebue să adaug, că arhiepiscopul grec împreună cu agenții săi și cu câți-va funcționari turci în frunte cu Bairam Bey, au făcut mari presiuni, pentru ca populațiunea să iscălescă un al doilea memoriu, în care să arate, că tôte aceste crușimi și barbarii au fost săvîșite de revoluționari.

Crușovenii însă, cari nu-și pot călca pe cunoștință, în mare parte refuzară să iscălescă acest memoriu fals și în același timp au asigurat pe reprezentanții din Monastir ai diferitelor puteri, că memoriul lor nu conține, decât purul adevăr, și deși îi rógă ca în numele umanității să înscințeze guvernele respective despre tôte cele întemplate.

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțimentului Blaș al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convôcă pe ziua de 27 Septemvrie n. a. c. în *Cergăul mare* la ôrele 10 a. m. cu următorul

Program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea a două comisiuni: pentru censurarea raportului și înscrierea de membrii noi. 4. Disertațiune. 5. Raportul comisiunilor. 6. Satorirea locului unde se va ținea viitoare adunare generală. 7. Alegerea controlorului și secretarului. 8. Propunerii. 9. Alegerea comisiunei de verificare. 10. Închiderea adunării.

La această adunare care se va ține în sala școlei, se invită toți membrii asociațiunii și cei ce doresc progresul poporului român.

Blașii, 8 Septemvrie 1903.

Ioan German,
director.

Dr. Ioan Rașiu,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 23 Septemvrie. Partidul liberal va ține Luni conferență și va desbate asupra cestiunilor militare.

Budapesta, 23 Septemvrie. Contele Khuen a conferit cu contele Ștefan Tisza și Hieronymi. Se crede, că Tisza va primi portofoliul internelor, Hieronymi al comerului. Lang va rămâne în cabinet ca ministru de finanțe. Mai rămân Daranyi și Kolossvary. În locul lui Wlassics va veni probabil *Taloczy Laszló*, consilier de secție în ministerul de esterne.

Budapesta, 23 Septemvrie. În cercurile opoziționale autograful cătră Hedervary a făcut impresie cât se pôte de rea. Autograful e considerat ca a doua ediție a ordinului de ȳi cătră armată.

Se crede, că Khuen-Hedervary a adus cu sine și *rescriptul de dizolvare a dietei*, ori cel puțin un rescript prin care *dieta se va amâna*.

Viena, 23 Septemvrie. „*Fremdenblatt*”, organul ministerului de esterne, apreciînd autograful adresat lui Hedervary ȳice, că în el se accentueză alipirea neclintită la enunțatiunile din ordinul de ȳi dat în Chlopy. Khuen-Hedervary nu pôte să promită mai mult în programul seu, decât ceea-ce a spus atunci când pentru prima ôră a venit la guvern.

În faptul că autograful vorbește mereu de *națiune*, ér nu de *popor*, naționali germani vîd o concesione făcută Maghiarilor. Din cauza acesta partidul lor va continua lupta pentru separarea teritoriului vama.

Budapesta, 23 Septemvrie. În conferența clubului liberal contele Hedervary a declarat între altele, că în viitor elementul maghiar se va validita în armată în mod mai simțitor prin aceea, că o parte însemnată a obiectelor de predat în școalele militare din Ungaria, se vor preda în limba maghiară, ceea-ce este prima țintă ce se ajunge prin acesta.

Apponyistii au rămas nemulțumiți vîdînd că autograful și declarația ministrului-president nu conține o satisfacție pentru ordinul de ȳi din Chlopy.

Viena, 23 Septemvrie. Ministrul președinte *Koerber* a relevat cu bucurie în discursul de deschidere a „Reichsrath”-ului, că în marea cestiune militară s'a întâmplat deja o decisiune. Voința supremului șef al armatei este, ca armata să rămână așa cum este, comună și unitară (Vii aplause) și neatinsă în bazele ei fundamentale.

Viena, 23 Septemvrie. Țarul Nicolae va sosi aici la 30 Octomvrie.

Literatură.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra scrierei de curînd apărute a d-lui prof. *N. Sulică: Noțiuni generale din istoria literaturii romane* (latine), singura scriere competentă de felul acesta la noi, cuprinsă într'o clară și frumoasă limbă românească. Cartea apărută în editura librăriei N. I. Ciureu (prețul 2 corône), o pot cети cu folos toți iubitorii de înaintare.

— „*Balade populare*” de Avram *Corcea*. O broșură elegant tipărită de 137 pagini, conține o mulțime de poesii populare, cari caracterizéză fantasia poetică a poporului nostru. Aceste poesii s'au cules de autor de la un lăutar din Bănat cu numele „*Vincentie Micu*”. Prețul broșurei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto. Se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înscrise este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din Bucuresol. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, senu Agricultură generală. 34 cote de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II **Fitotechnia**, senu cultura specială a plantelor, 38 cote de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III **Zootechnia**, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăuări și lăptăria, 49 cote de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV **Economia Rurală**, senu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, oă este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate chestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serioasă concurență cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă etc.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșu, învățător la școala principală română din Lepusul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Pansite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăc în țără săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 1 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ senu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto.)

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„Sfaturi de aur“, pentru sătenii români de totă starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de Ioan I. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto.)

Vinuri din pome, de Gr. Halip prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurite pome. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

Îmbunătățirea stării sătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto 5 b.)

„Cultura și îngrijirea grăului“, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru școlile populare, de Teodor Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală“, de Teodor V. Păcățian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Sept. n. 1903.

Banot rom. Cump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român.	18.84	„	18.92
Napoleon d'or.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesol	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.10	„	117.50
Lire turcesol	21.50	„	21.60
Scriș fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „ȘERCĂIANA“, cu sediul în Sárkány, se convocă la Adunarea generală, care se va ține în 11 Octomvrie st. n. 1903 la 2 ore p. m. în localul de sub nr. 85, în Sárkány.

OBIECTUL:

Întregirea statutelor societății ordinatei de tribunalul regesc din Brașov, prin rezoluția de dto 15 Septemvrie 1903 cu nr. 8192—903 polg.

Șercaia, în 21 Sept. 1903.

Direcțiunea:

Dr. Pompeiu German, președinte.

Emiliu Popp, vice-președinte.

2—21105.

Nr. 14231—1903.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru esarëndarea agriilor și livejiilor aparținătoare orașului Brassó în Apața, Krizba, Vlădeni, Bran, Zernești și Tohanul nou, precum și a pescuitului din Apața.

În scop de a se arênda agrii și livejiile aparținătoare orașului Brassó din comunele odinioară supuse: Apața, Krizba, Bran, Zernești, Tohanul nou, Vlădeni, mai departe dreptul de pescuit al orașului Brassó din Apața, pe timpul dela 1 Novembre 1903, până la 31 Octomvrie 1906, se va ține în 25 Septemvrie 1903,

la 9 ore a. m. licitațiune cu oferte în sala din casa sfatului și se vor licita agrii și livejiile din:

Apața cu prețul de strigare de 300 c.	
Krizba „ „ „ „	600 „
Bran „ „ „ „	800 „
Zernești „ „ „ „	300 „
Tohanul nou „ „ „ „	900 „
Vlădeni „ „ „ „	400 „

Dreptul de pescuit din Apața cu prețul de strigare de 10 corone.

Pământurile din Bran folosite până acum de castelan cu prețul de strigare de 50 corone.

Condițiunile de ofert și de contract se pot lua în vedere până în ziua de licitațiune la despărțământul V al magistratului (oficiul economic orășenesc).

Agrii și livejiile din fie-care comună amintită se vor esarênda la oaltă ca o singură grupă de esarêndat, prin urmare pentru fie-care grupă de esarêndat este a se așterne ofert separat. Pentru grupa esarêndării agriilor castelanului din Bran se pôte licita senu ofera și separat.

Brassó, 5 Sept. 1903.

2—3.(1097) Magistratul orășenesc.

Socotela curată!

Cel mai cu efect săpun med. este

Săpunul Carbol-Păcură și Puciosă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 miner),

dela BERGMANN & Co., Dreșda & Tetschen a/E.

escelent și probat contra tuturor necurătenilor pielei, ecsemă, ca: parasitii, roseoli, p strul, pete roșii etc. **bucata 80 bani.**

Se capătă la: Teutsch & Tartler și la farmacia V Roth, în Brașov. 17—30.(930).

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Pianino

electric, care cântă dela sine, nou nouț, precum și un piano scurt sunt de vânzare cu preț ieftin.

Strada Vămii nr. 7.

Tot acolo se dau și lecții de piano.

H. OSTERZETZER

CIASORNICAR, BRAȘOV

Strada Porții nr. 16, este MAGAZINUL cel mai ieftin

de a-și procura Ciasornice obiecte de aur și argint.

Serviciu solid. prețuri fixe.

Cruce senu stea duplă electro-magnetică

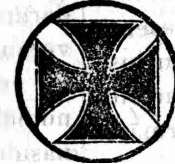
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și înviorăză

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării. că le vechi de 20 an.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tșuituri de ureche, bătăte de inimă, sgârșituri de inimă, asmă, anțul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poștei de mâncare, reaceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnis, epilepsia, circulațiia neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelariile mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste a-estate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimită banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confuze cu aparatul „Volta“, de ôre-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficiuș oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndecsebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și strelnătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorii.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURÎ.

STATUTE.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Couverts, in totă mărimea.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURÎ.

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, câtră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vind la librăria Nic. I. Ciurcu și la Iremias Nepoții.